

Factories de foc no purificador

Rita Barberà ha proposat solucionar el problema dels residus de València amb una incineradora. Però aquestes instal·lacions sempre troben l'oposició d'ecologistes i veïns. Per evitar-ho, l'administració utilitza cimenteres com a incineradores encobertes.

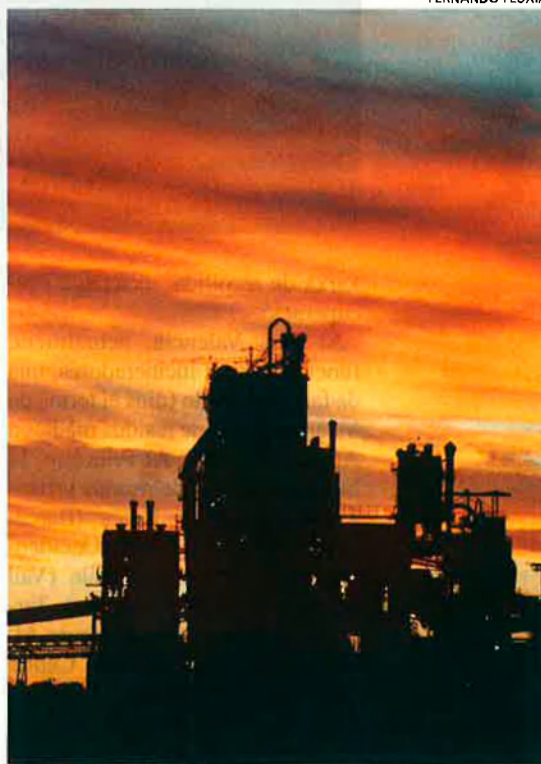
"Malgrat la concepció purificadora del foc que tenim els valencians, cremar el fem no fa desaparèixer els productes perillosos per al medi". La frase és de Miquel Crespo, representant del grup ecologista Tamus, que ha denunciat sistemàticament l'ús de la incineració per a fer desaparèixer els residus sòlids urbans.

La pròxima batalla que Tamus i altres grups ecologistes entaularan tractarà d'impedir la instal·lació d'una incineradora en l'Horta -probablement, entre Quart i Alldaia-, que l'alcalde de València va anunciar la setmana passada com a solució dels problemes per trobar un abocador. Aquesta iniciativa, segons Crespo, no seria una solució perquè, les cendres i residus resultants de la incineració necessiten també un dipòsit d'alta seguretat, tan difícil o més de trobar que un abocador. El lloc que probablement proposarà Barberà per a la incineradora ja es va debatre el 1992 per a la mateixa funció i va ser rebutjat per la forta oposició veïnal. El Consell Metropolità de l'Horta (CMH), entitat que gestiona els residus, va decidir aleshores fer només la primera fase del Pla Integral de Residus Sòlids, que no incloïa la incineradora, amb els vots a favor de PSOE i EUPV i l'abstenció d'UV i PP. Actualment, són aquests últims grups els que tenen la majoria en el CMH i els que haurien d'aprovar la segona fase d'aquell pla i construir la polèmica incineradora.

Tot i que la incineració és presen-

tada de vegades com la forma més neta de desfer-se dels residus, les emissions d'aquestes instal·lacions contenen elevades quantitats de CO₂, metalls pesants i dioxines, totes substàncies molt perilloses per al medi. La Coordinadora d'Organitzacions de Defensa Ambiental (CODA), d'àmbit estatal, afirma en un dossier monogràfic sobre incineradores que aquest sistema representa una destrucció d'aquells materials que componen els residus i que són reciclables i reutilitzables. Ans al contrari, la pràctica de la incineració és incompatible amb la recollida selectiva i el reciclatge perquè "aquests sistemes perdrien la seua primera matèria per culpa de la incineració". A més, aquest sistema requereix grans inversions. Crespo apunta que el pressupost d'una incineradora podria pujar als 20.000 milions de pessetes, una xifra que supera en molt el que pot costar una

FERNANDO FLUXIA

Factoria de Valenciana de Cementos a Sant Vicent del Raspeig. Els ecologistes i membres de CCOO del comitè inter-centres d'aquesta empresa afirmen que s'hi incineren residus, mentre que l'empresa ho nega totalment.

Incineradora de fangs a Pinedo (València). Aquesta planta crema els residus que produeix la depuradora situada al costat.

xarxa de recollida, reciclatge i recuperació.

Al País Valencià, actualment, funcionen dues incineradores, una de fangs a Pinedo (dins el terme de València) i una de residus mèdics a Agost (Alacantí). Al Principat, hi ha incineradores de residus urbans a Sant Adrià de Besòs (Barcelonès), Montcada (Vallès Occidental), Malla (Osona), Viella (Vall d'Aran), Mataró (Maresme), Tarragona i Girona. A més, segons Albert Pérez, membre del Centre d'Ecologia i Projectes Alternatius (CEPA), en l'àrea metropolitana de Barcelona es pensa obrir una altra incineradora. Pérez afirma que el tancament de l'abocador del Garraf no seria total sinó parcial i, a més, hi ha la intenció d'obrir una incineradora en la Zona Franca de Barcelona. Pérez ha explicat a EL TEMPS que, per impedir aquesta instal·lació diversos grups ecologistes han presentat un projecte alternatiu que pretén un ample tractament de residus.

A les Illes, només hi ha una incineradora a Son Reus, a Palma de Mallorca, que funciona en fase experimental. Els ecologistes han intentat diverses vegades que el Consell Insular de Mallorca (CIM) rescate la concessió d'aquesta inci-

Segons els ecologistes, l'ús de cimiteres com a incineradores pot traslladar els residus tòxics al ciment.

neradora per aturar-la, però aquesta operació costaria 19.250 milions de pessetes, una xifra que hipotecaria el CIM.

Ciment potencialment tòxic. L'oposició veïnal que una incineradora comporta ha esperonat les administracions a arribar a acords amb cimiteres per utilitzar les seues instal·lacions per a cremar residus. Segons els ecologistes, aquest és el cas de la cimitera de Sant Vicent del Raspeig (Alacantí), propietat de Valenciana de Cementos, on es combinarien totes dues funcions. L'empresa nega totalment que en aquesta cimitera s'estiguen cremant residus. La res-

ponsable de Comunicació de Valenciana de Cementos va assegurar a EL TEMPS que la factoria de Sant Vicent del Raspeig no crema altra cosa que combustible i no ha cremat mai residus.

En canvi, membres del comitè intercentres de Valenciana de Cementos per CCOO han confirmat a EL TEMPS que, abans de tenir cap autorització per cremar residus ja es feren proves amb àcid teraftàlic provinent de refineries de Huelva. Sobre aquest fet, a més, hi ha documentació que ho acredita ja que va haver un problema amb l'emmagatzemament de l'àcid i es va fer una inspecció de Treball que va deixar constància de la presència d'aquest residu no convencional.

Igualment, el representant de CCOO afirma que posteriorment s'han cremat residus en la planta de Sant Vicent. També un representant d'Esquerra Unida en l'ajuntament de Sant Vicent va presentar al·legacions el 25 de juny de 1996 per evitar la incineració en la planta cimitera.

D'aquesta forma, segons els ecologistes, l'administració s'ha evitat els problemes veïnals, i l'empresa aconsegueix ajudes i beneficis. Per a la cimitera, diuen els ecologistes, tot són avantatges: rep ajudes

per la seua "tasca ambiental" i aprofita els residus com a combustible per a la cogeneració, de manera que estalvia produint-se l'energia que necessita a partir de la incineració del fem.

Per al medi ambient, els avantatges no són tan clars. D'una banda, la cimentera no té els filtres que se li exigeixen a una incineradora perquè, en teoria, s'hi queden en la clínca o clínquer (que és la base del ciment, formada per aquelles primeres matèries que el formen). Els ecologistes però, asseguren, que no és del tot clar que tots el residus tòxics queden en la clínca. A més, aquest és, explica Miquel Crespo, un problema afegit ja que si la clínca formarà després part del ciment, aquest producte eixirà compost per productes tòxics. Crespo no sap realment si aquest ciment podria tenir algun efecte tòxic però demana que aquesta possibilitat s'estudie. Les cimenteres es neguen a consentir que s'analitze el ciment que surt d'aquestes instal·lacions. Aquest cas es va donar quan la cimentera de Bunyol, propietat també de Valenciana de Cementos, intentà combinar el seu treball amb el d'incineradora. Veïns i ecologistes s'hi oposaren, i l'empresa, per convèncer-los, va accedir a deixar-los que feren una anàlisi dels residus que expulsava per la xemeneia però es va negar en rodó a una anàlisi del ciment. Finalment, l'oposició veïnal va fer desistir l'empresa.

Crespo apunta que és possible que el ciment pugui veure's afectat per l'aigua o emetre emanacions tòxiques: "Per exemple, cap la possibilitat que emanacions del ciment que no siguin nocives en elles mateixes es combinen amb altres emanacions que, en principi, tampoc ho són, com ara el formaldehid (dissolvent present en l'aglomerat) i tinguen efectes perillosos".

Malgrat que aquests dubtes queden en l'aire perquè no s'estudien, els ecologistes afirmen que la cimentera de Sant Vicent del Raspeig continua treballant. Pel que fa al Principat, segons Albert Pérez, actualment no hi ha cap cimentera en què "oficialment, es faci incineració de residus".

La CODA destaca que l'únic obstacle insalvable per al reciclatge és la construcció d'una incineradora i es remet per a confirmar-ho a l'autor de l'obra *En paz con el planeta*, Commoner, que assegura que "per una simple raó física, la incineració interfereix realment en el reciclatge: al voltant del 80% del flux d'escombreries consta de components com el paper i les restes d'aliments que poden o ser cremats o ser reciclats, però òbviament no totes dues coses".

EL TEMPS va demanar a la Conselleria valenciana de Medi Ambient la seua opinió sobre la possibilitat apuntada per Rita Barberà d'instal·lar una incineradora en l'Horta, però la directora general de Qualitat Ambiental no es trobava localitzable.

Tot plegat és un problema que naix d'una única causa: la manca d'una llei reguladora de residus.

Àlex Milian

Marla Àngels Ramon-Llín. És la consellera valenciana de Medi Ambient.

fundació
BANCAIXA

Del 13 al 19
de gener

AGENDA

14 Dimarts *Mediambientals*

Cicle: *La Arquitectura y el Urbanismo del Medio Ambiente.*

"*La cultura de la sostenibilidad en Arquitectura*".

Peter Buchanan.

Arquitecte i periodista.

Sala Sorolla a les 19'30 hores.

15 Dimecres *Conferències*

Cicle: *Lectures d'Ausiàs March.*

"*Los Ignorants Amor e sos exemples (XLV)*".

Lluís Cabré.

Universitat d'Oxford.

Sala Sorolla a les 19'30 hores.

16 Dijous *Conferències*

Voluntariado e infancia.

"*Acogimiento familiar, hogares infantiles y defensa del niño*".

Centre Valencià del Voluntariat.

Carrer Fuencaliente n°1, a les 19'30 hores.

Sala d'Exposicions

"*Pintores del reinado de Carlos II*".

Fins al 19 de gener de 1997.

Premi Bancaixa de Promoció per a Jòvens Emprendadors

Informació i bases en el Centre Cultural Bancaixa.

Termini de presentació: abans del 10 de març de 1997.

CENTRE CULTURAL

Plaza de Tetuán, 28. Tel. 367 88 64. Valencia